

В. В. Пасько, А. С. Котуза

Військово-медична служба (ВМС)

ВІЙСЬКОВО-МЕДИЧНА СЛУЖБА (ВМС) – спеціальна служба збройних сил, призначена для проведення заходів зі збереження та зміцнення стану здоров'я військовослужбовців та їх систематичного медичного забезпечення в мирний та воєнний час. ВМС ЗС України за призначенням поділяється на мед. службу видів ЗС, оператив. командувань, об'єднань, з'єднань, військ. частин, кораблів, військ.-навч. закладів, військ. установ, підприємств та організацій. До складу ВМС ЗС України належать органи упр. (Департамент охорони здоров'я МО України, військ.-мед. упр. видів ЗС України, оператив. командувань), лікув.-профілакт. заклади (шпиталі, лазарети, стоматол. поліклініки, військ. санаторії), сан.-епідеміол. заклади (Центр держ. сан.-епідеміол. нагляду ЗС України, регіон. та територ. сан.-епідеміол. загони, сан.-епідеміол. лаб.), заклади мед. постачання (центр., регіон. та територ. мед. склади), спец. військ.-мед. частини та заклади (військ.-лікар. комісії, патологоанатом. та судово-медичні, станції переливання крові та ін.), військ.-мед. навч. заклади та підрозділи (Укр. військово-медична академія (Київ), каф. військ. та екстремал. медицини мед. ВНЗів України, відділ. підготовки пом. військ. лікарів Вінн. мед. коледжу), НДІ проблем військ. медицини ЗС України, підрозділи військ. частин (мед. роти, медпункти, лазарети). Завдання ВМС у мир. час визначаються умовами навч.-бойової підготовки та побуту військ; станом здоров'я, фіз. розвитком, рівнем і характером захворюваності особового складу; сан.-епідеміол. станом та клімато-геогр. умовами р-нів дислокації військ і полягають у мед. забезпеченні навч.-бойової діяльності та сан.-епідеміол. благополуччя військ; організації бойової та мобілізац. готовності сил і засобів, підготовки та підвищення кваліфікації особового складу мед. служби; проведенні лікув.-профілакт. заходів, спрямов. на збереження та покращення здоров'я особового складу; наданні мед. допомоги хворим; забезпеченні військ мед. майном; пропаганді гігієн. знань та здорового способу життя; наук. вирішенні проблем мед. забезпечення ЗС України у мирний та воєн. час. Організац.-штатна структура ВМС відповідає організації частин та з'єднань ЗС. До неї належать органи упр. і мед. підрозділи, частини, установи. У роті представлена сан. інструктором, у батальйоні – пом. лікаря, у бригаді – мед. роту, при якій для стаціонар. лікування створюються лазарети. На кораблях ВМФ кількість штат. мед. персоналу залежить від чисельності екіпажу. У корпусі мед. службу очолює нач. мед. служби корпусу. В оператив. командуваннях і на флоті ВМС представлена окружними (центр.) і гарнізон. (базовими)

військ. шпиталями, поліклініками, санаторіями, будинками відпочинку, лаб. і очолюється нач. мед. служби оператив. командування (флоту). Кер-во діяльністю ВМС військ і установ, розташ. на тер. оператив. командування, здійснює військ.-мед. відділ, а ЗС в цілому – Департамент охорони здоров'я МО України. ВМС лікув.-евакуац. забезпечення діючих військ у воєн. час базується на системі етап. лікування з евакуацією за призначенням. Усі підрозділи і частини ВМС поряд із лікув.-евакуац. заходами ведуть протиепідем. і сан.-гіг. роботу. У ВПС мед. служба побудована з урахуванням особливих завдань гарантування безпеки польотів, що вимагає спец. спостереження за здоров'ям льот. складу. У назем. частинах ВПС є медпункти з лазаретами. У ВМФ мед. служба представлена на кораблях та військ.-мор. базах.

Бібліографічний опис:

Військово-медична служба (ВМС) / В. В. Пасько, А. С. Котуза // Енциклопедія Сучасної України [Електронний ресурс] / Редкол.: І. М. Дзюба, А. І. Жуковський, М. Г. Железняк [та ін.]; НАН України, НТШ. – К. : Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2005. – Режим доступу: <https://esu.com.ua/article-34484>

2001-2025 © Ця енциклопедична стаття захищена авторським правом згідно з чинним законодавством України ([докладніше](#)).